

Wapenwedloop China gaat ook over Taiwan

China is al jaren bezig zijn militaire achterstand op de VS in te lopen. Het bereidt zich voor op een conflict met de VS en ontwikkelt steeds geavanceerdere wapens. Het Pentagon schrok kort geleden op, toen bleek dat China als eerste hypersonische raketten test. Nog geen enkel ander land is zo ver. Tegelijkertijd roert China zich in de regio: Taiwan vreest een invasie. 'Het is voor ons een vraagteken of de VS Taiwan echt zullen verdedigen.'

Wapenwedloop China-VS gaat ook over Taiwan

China is al jaren bezig zijn militaire achterstand op de VS in te lopen. Het Pentagon schrok kort geleden op, toen bleek dat het land als eerste hypermoderne raketten test. Tegelijkertijd roert China zich in de regio: Taiwan vreest een invasie. 'Het is voor ons een vraagteken of de Verenigde Staten Taiwan echt zullen verdedigen.'

Het was bijna een 'Spoetnikmoment', zo beschreef de Amerikaanse generaal Mark Milley eind oktober de test van een hypersonische raket door China, afgelopen zomer. De legerstafchef verwees naar het moment dat Rusland in 1957 een satelliet de ruimte in schoot, waarmee het de Verenigde Staten de loef afstak. Dit keer is het China dat Amerika te vlug af is. 'Het is een significante, technologische ontwikkeling door de Chinezen, en het heeft onze volle aandacht', zei Milley over de gebeurtenis, die Peking betitelde als 'routinest met ruimtevaarttechnologie'.

Volgens bronnen in buitenlandse media zou het Pentagon zeer verrast zijn geweest dat China al beschikt over de technologie. Nog geen enkel ander land is zover. In een analyse die vorige maand in het Amerikaanse Congres werd behandeld, staat dat de VS al sinds begin deze eeuw proberen de geavanceerde raketten te ontwikkelen. Dat werpt de vraag op of het Pentagon echt overvallen was door de Chinese rakettest, of dat het Amerikaanse ministerie van defensie het moment aangrijpt om te lobbyen voor meer budget.

Danny Pronk, defensie- en strategisch veiligheidsexpert bij Instituut Clingendael, denkt dat laatste. 'De VS, Rusland, China, iedereen is hiermee bezig tegenwoordig. Dit is de laatste trend op wapengebied. Iedereen wil dit hebben.'

En China voorop. Het land is ongerust over de vorderingen die de VS maken met hun raket-schildprogramma. Het defensiesysteem, in de jaren tachtig gestart door toenmalig president Ronald Reagan onder de bijnaam 'Star Wars', moet het land beschermen tegen intercontinentale langeafstandsraketten. Het raket-schild maakt de nucleaire dreiging van vijandig gezinde kernmachten als Rusland, Iran, Noord-Korea, en in toenemende mate China, een stuk minder effectief, tenzij je een hypersonisch wapen hebt, legt Pronk uit.

'Een langeafstandsraket vliegt in een lange, voorspelbare baan op zijn doel af en is daardoor makkelijker te onderscheppen door een afweersysteem. Maar een hypersonische raket is extreem wendbaar, minstens vijf keer zo snel als het geluid en bijna onmogelijk tegen te houden. Hij vliegt ook lager dan een intercontinentale langeafstandsraket en is moeilijk traceerbaar. In theorie kan je zo'n raket alleen onderscheppen met een andere hypersonische raket.'

OEFENEN OP DUMMYSCHEPEN

Al in 2019 toonde China met een militaire parade tijdens de nationale verjaardag van de Volksrepubliek dat het de afgelopen twintig jaar zijn leger heeft gemoderniseerd. Trots paradeerde het Volksbevrijdingsleger naast de nieuwste wapensnuffes.

In een nieuwe doctrine kondigde het Chinese leger vorig jaar aan dat toekomstige oorlogsvoering zwaar zal leunen op informatie, kunstmatige intelligentie (AI) en 'gecoördineerde operaties'. Niet alleen leger, marine, en de luchtmacht voeren straks oorlog, het zal ook een strijd zijn in de ruimte, media, en cyberspace. Uit een analyse van de Amerikaanse Georgetownuniversiteit van alle 66.000 in 2020 gedane defensieaankopen bleek dat bijna 2% (343 stuks) was gerelateerd aan AI. De aankopen, allemaal bij Chinese tech-bedrijven ingekocht voor \$1,6 mrd, betroffen zelfrijdende voertuigen, onderwatersurveillance- en radarsystemen.

De opbouw van China's defensie is veelomvattend, zegt Liang-chih Evans Chen, onderzoeker bij het Institute for National Defense and Security Research in Taiwan. 'Peking spendeert zijn middelen aan mankracht, tanks, schepen, duikboten, raketten en straaljagers met als doel bij een conflict de Verenigde Staten te kunnen weerstaan, onder de druk zetten of zelfs te verslaan.' Uit satellietbeelden begin deze maand bleek dat het Chinese Volksbevrijdingsleger in de westelijke regio Xinjiang aanvallen oefent op nagebouw-

de Amerikaanse vliegdekschepen.

In de woestijn construeert het ook zijn tweede lanceerterrein voor kernraketten. Dat laatste werd in de staatsmedia lacherig weggewuifd; het zou gaan om een windmolenpark. Maar volgens het Pentagon wil China in 2030 zijn voorraad kernkoppen verdrievoudigd hebben tot duizend stuks.

REGIONALE OORLOGEN

De militarisering wijst er ook op dat het land zich voorbereidt op 'regionale oorlogen', betoogt Joris Teer, strategisch analist bij het Den Haag Centrum voor Strategische Studies (HCSS). Teer rondde net vorige week als hoofdonderzoeker een rapport af over de implicaties voor Europa

van China's militarisering. 'China blijft in militaire kracht nog achter bij de VS. In elke regio zal Amerika een conventionele oorlog van China kunnen winnen, maar bij een conflict dicht bij huis is China in het voordeel', zegt hij. Ter vergelijking: de VS gaven vorig jaar \$778 mrd uit aan defensie, Peking \$250 mrd, Taiwan \$12 mrd.

De kans op een conflict is het grootst in de Zuid-Chinese Zee waar Brunei, Maleisië, de Filipijnen, Vietnam, Taiwan en China eilandengroepen claimen. China vergroot de spanningen daar door onder meer militaire installaties op onbewoonde eilandjes te bouwen. Maar het explosiefste dossier is uiteraard Taiwan, dat door Peking als een afvallige provincie wordt beschouwd. China wil het eiland uiterlijk 2049 terugbrengen naar de moederschoot. Peking vloog dit jaar al een recordaantal keer met opzet Taiwans luchtverdedigingszone in.

De Taiwanese regering waarschuwde in oktober dat China het eiland al in 2025 zou kunnen aanvallen. Het Pentagon denkt eerder aan 2027, het jaar waarin de modernisering van China's leger volgens zijn eigen planning afgerond moet zijn. De VS benadrukten in oktober nog dat het Taiwan te hulp zal schieten bij een conflict met China, maar zeiden eerder ook Pekings visie van een 'ongedeeld China' te accepteren.

Hoe kijkt men er in Taiwan eigenlijk tegenaan dat het eiland zo afhankelijk is van de VS voor zijn voortbestaan in de huidige vorm? 'We leven in een permanente staat van ambigüiteit', zegt Chen. 'Ook wij vragen ons af of de VS Taiwan zullen verdedigen, troepen zullen sturen. Het is een groot vraagteken. Sommige mensen zijn ervan overtuigd, maar dat is misschien ietwat naïef. Beter is dat we onszelf kunnen verdedigen. De regering sluit daarom meer internationale allianties om onze positie te versterken.'

MINDER OPEN ECONOMIE

Joris Teer van instituut HCSS wijst op de gevaren van een eventueel conflict met China voor toeleveringsketens, nu een groot deel van de wereld economisch zo afhankelijk is van het land. In het rapport is een van de adviezen dan ook om China's militaire opmars te remmen door de

De regering van Taiwan waarschuwt voor een invasie in 2025, het Pentagon denkt aan 2027

overdracht van cruciale Europese technologie tegen te gaan.

'De motoren in sommige Chinese oorlogsschepen zijn van Duitse makelij. De hypersonische raket is getest met behulp van Amerikaanse chips. Dat "dubbelzijdige" gebruik van onze technologie moeten we stoppen. Waarom grote, moderne schepen laten bouwen in de Jiangnan-scheepswerf in Shanghai, waar China momenteel een derde vliegdekschip bouwt? Geld, kennis en vaardigheden die Chinese bedrijven via die orders opdoen, versterken ook China's militaire apparaat. Zuid-Korea en Japan hebben ook grote scheepswerven waar je naar kunt uitwijken.'

Het rapport bevat meer aanbevelingen om te voorkomen dat Europese militaire technologie in Chinese handen terecht komt. Ook de verkoop aan met China bevriende landen zou moeten worden gestaakt, en Chinese studenten die duikboot- of straaljagertechnologie komen bestuderen dienen te worden gescreend. Teer: 'We laten in Nederland ook geen Iraanse PhD-studenten onze nucleaire technologie bestuderen. Wij profiteren van onze open economie, maar geconfronteerd met een snel opkomende autoritaire grootmacht moeten we onze openheid iets inperken.'

Bij een parade in 2019 liet het Chinese leger al zien hoe technisch geavanceerd zijn wapens zijn. FOTO: ZOYA RUSINOVA/TASS

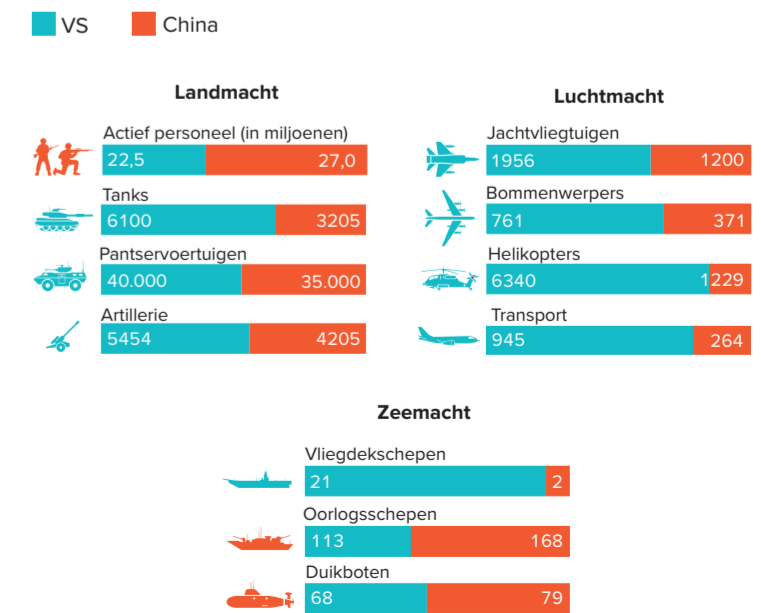
Onvoorspelbare route naar vernietiging

Het verschil tussen hypersonische wapens en klassieke ballistische raketten

Amerikanen militair sterker dan China

Vergelijking strijdkrachten Verenigde Staten en China (2021)

© FD | EH | Bron: GFFP

Anouk Eigenraam is China-correspondent in Peking van Het Financieele Dagblad

In het kort

- China bouwt zijn defensie op met als doel de VS bij een militair conflict het hoofd te kunnen bieden.
- Het land beschikt over hypersonische raketten waartegen een raket-schild weinig uit kan richten.
- Bij een regionaal conflict in de Straat van Taiwan of de Zuid-Chinese Zee is China in het voordeel.
- Europa en de VS moeten meer doen om te voorkomen dat technologie in Chinese handen valt, zeggen onderzoekers.